

oli planeeritud võimalikult laiana, haaras see nii kõhunäärme kirurgiat (J. Männiste), haavandtõve kirurgiat (R. Truve), koronaarkirurgiat (T. Sulling) kui ka lastekirurgiat (M. Mägi).

Ajavahemikul 1992–1995 juhatas TKSi M. Leibur. Koos Eesti taasiseseisvumisega kujunes sel perioodil aktuaalseks nõukogudeaegse tervishoiusüsteemi reorganiseerimine. Nii kerkisid ka TKSi koosolekute päevakavva arutlused vajadusest laiendada ambulatoorset kirurgiat, probleemid seoses voodifondi vähendamise ja jms. Erialaliste ettekannete temaatika kandus raskus üha enam endoskoopilisele kirurgiale. Lisaks juba tavapäraseks kujunenud abdominaalkirurgia probleemistikule leidis koosolekul käsitlemist ka plastilise kirurgia temaatika. 1994. aastal toimus järjekordne ühiskonverents Soome Kirurgide Seltsiga. Koos endokrinoloogidega korraldati seminar „Diabeetiline jalg“.

Järgmine TKSi esimees oli S. Eving, kes juhatas seltsi aastatel 1995–1997. Endiselt kujunes seltsi koosolekul üheks teemaks kirurgilise teenistuse reorganiseerimine Tallinnas. Arutluse all oli kirurgi vajalik töökoormus ja operatiivne aktiivsus kirurgiaosakondades. Vaeti päevakirurgia hetkeseisu. Ettekanded, mis olid seotud kirurgide igapäevatööga, käsitlesid suures osas endoskoopiliste operatsioonidega seotud probleeme. Samas oli arutluse all ka endokriinnäärmete kirurgia ja korraldati onkoloogidega kolorektaalvähi kirurgilise ravi ühisseminar.

TKSi korrapärane tegevus jätkus ka aastatel 1997–2006, kui seltsi juhtis J. Tepp. Ettekanded hõlmasid abdominaalkirurgiat, kuid peeti ka ühiskoosolekud endokrinoloogide, dermatoloogide ja plastikakirurgidega. Toimusid seminarid, kus käsitleti elektrokirurgiat ja venoosete jalahaavandite ravi.

Aastatel 2006–2009 oli TKSi juhatuse esimeheks A. Viiklepp. Abdominaalkirurgiat käsitlevad ettekanded olid peaaegu eranditult seotud endoskoopilisest tehnikast tulene-

vate võimaluste ja probleemidega. Arutluse all oli nii reflukshaiguse ravi, laparoskoopiline jämesoolekirurgia kui ka laparoskoopiliste apendektoomiade ja songaoperatsioonide problemaatika. Koosolekul leidis käsitlemist bariatriline kirurgia ja ka sellised olulised teemad kirurgias nagu portaalhüpertensioon, rektaalfistulid, rinnavähk ja veenihäiguste kirurgiline ravi.

2009. aastal valiti TKSi juhatuse esimeheks A. Trudnikov, kelle juhtimise all jätkab selts kindlas rütmis tänapäevani. 01.10.2009. aasta seisuga kuulus TKSi 60 tegev- ja 9 auliiget (J. Ascensio, N. Haug, E. Kullamaa, E. Küüra, J. Männiste, H. Poola,

A. Saks, R. Truve, A. Vaar). 2011. aastal lisandusid auliikmete loetellu L. Dubrovski, S. Eving, E. Juhani ja A. Pärk. Koosolekud toimuvad regulaarselt iga kuu viimasel neljapäeval ja seda traditsiooniliselt juba üle 40 aasta. Arutlusel olevate teemade ring haarab kogu tänapäeva üldkirurgiat. Lisaks on tavaks seltsi liikmete ettekanded osavõttudest rahvusvahelistel konverentsidel ja ülevaated Tallinna haiglate kirurgiaosakondades tehtud tööst. Analüüsitud on ka osakondade auditite tulemusi. 65aastane Tallinna Kirurgide Selts jätkab oma tegevust endiselt nooruslikus rütmis.

rando.truve@gmail.com

Pauls Stradinši medal TÜ emeriitprofessorile Lembit Allikmetsale

Maie Toomsalu – TÜ anatoomia instituut

12. jaanuaril 2011 otsustasid Pauls Stradinši nimelise Läti Meditsiini-ajaloo Muuseumi nõukogu ja Läti Teaduste Akadeemia anda 2011. aasta medal arstiteaduse ja meditsiini ajaloo alal TÜ emeriitprofessorile Lembit Allikmetsale. Medal asutati 1982. aastal ja seni on seda antud 43 õpetlasele. Medali kätteandmine toimus Tartus õppinud ning kirurgiaprofessorina töötanud Ernst von Bergmanni 175. sünniaastapäevale pühendatud pidulikul koosolekul 16. detsembril 2011. Päeval asetati Riias resideeruva Saksa ja Taani suursaadiku osalusel mälestustahvel E. Bergmanni sünnimaja seinale. Õhtusel koosolekul esines L. Allikmets loenguga E. von Bergmanni tegevusest Tartu ülikoolis (1854–1878). Kavas olid ettekanded ka Bergmanni genealoogiast ja hilisemast töötamisest Saksamaal (ta lahkus 1878 Tartust Würzburgi ja 1882 sealt Berliini ülikooli). E. von Bergmann on maailmas tuntud aseptilise meetodi rajajana kirurgias. Ta osales kirurgina osa kolmes sõjas ning arendas haavade, vigastatud liigeste ning kolju- ja peatraumade

ravimeetodeid, rasvemboolia profülaktikat jm.

L. Allikmetsa tegevusest andsid ülevaate allakirjutanu ja Läti Ülikooli farmakoloogiaprofessor akadeemik Vija Kluša. Viimane rõhutas L. Allikmetsa aktiivset tegevust närvisüsteemi farmakoloogia arendamisel, suure erialakoolkonna loomisel, farmakoloogiakonverentside organiseerimisel Balti riikides, Läti Ülikooli arstiteaduskonna rajamise nõustamisel. Paljud Läti arstiteadlased kaitsesid 1960.–1990. aastatel meditsiiniväitekirju TÜ kraadinõukogudes. L. Allikmets kuulub ka Läti Ülikooli arstiteaduskonna professorite valimise nõukogusse ning on mitmeid kordi osalenud Läti ülikoolide meditsiinerialade akrediteerimisel. Tunnustati ka L. Allikmetsa muud tegevust akadeemiliste traditsioonide arendamisel Balti riikides. Koosolekul osalesid Saksa suursaadik Lätis, Läti tervishoiu- ja sotsiaalminister, Läti Teaduste Akadeemia akadeemikud, Läti erinevate arstiteaduslike seltside liikmed.

maie.toomsalu@ut.ee